

Efekty dofinansowanego kształcenia w grupie wiekowej 50 plus

09.02.2015 Warszawa

Kontekst realizacji badania

- Rosnące znaczenie wsparcia skierowanego do osób z grupy wiekowej 50+.
- Wyróżnienie problemu na poziomie dokumentów strategicznych i programowych (Europa 2020, Umowa Partnerstwa, POWER, POKL).
- Liczna reprezentacja osób z grupy wiekowej 50+ wśród beneficjentów POKL (kryteria strategiczne).
- Brak specyficznej wiedzy o skuteczności instrumentów skierowanych do osób powyżej 50 roku życia – szczególnie dla osób aktywnych zawodowo.

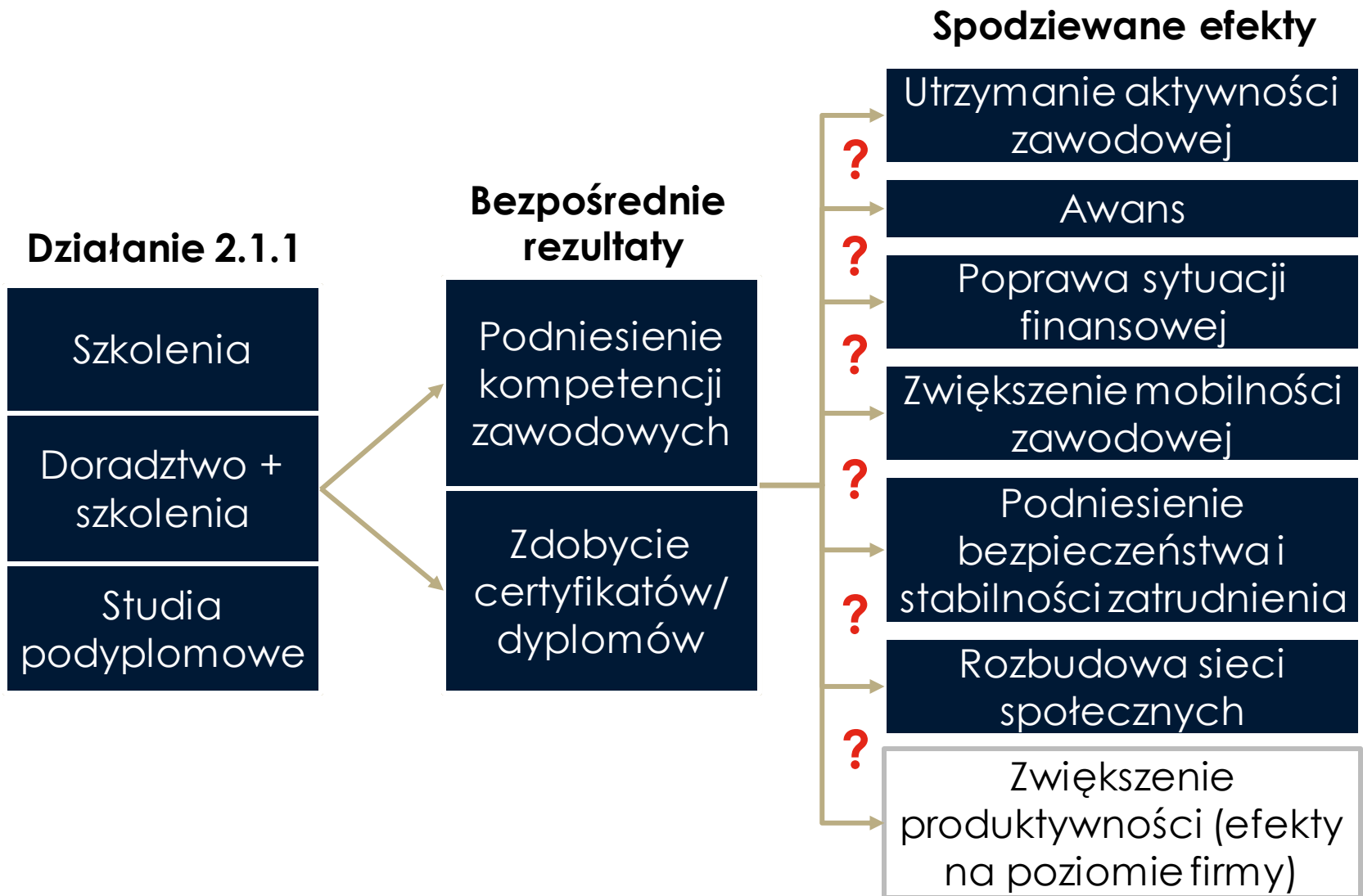
Zagadnienia badawcze

- Które z dotychczas wdrożonych instrumentów wsparcia pięćdziesięciolatków okazały się skuteczne (i jak bardzo)?
- W jakich obszarach ujawniają się efekty wsparcia tej grupy (zatrudnialność, mobilność zawodowa, poprawa sytuacji finansowej, inne)?
- Czy efekty wsparcia w jakikolwiek sposób różnicują się w grupie wiekowej 50+?

Zakres badania

- Pomiar efektów projektów Poddziałania 2.1.1 PO KL dla osób z grypy wiekowej 50+.
- Analiza efektów na poziomie osób.
- Badanie uczestników z lat 2011-2012 (populacja ponad 18 tys. osób).
- Analiza efektów szkoleń, szkoleń wspomaganych doradztwem oraz studiów podyplomowych.

Logika wsparcia

Jak ustalić efekty wsparcia?

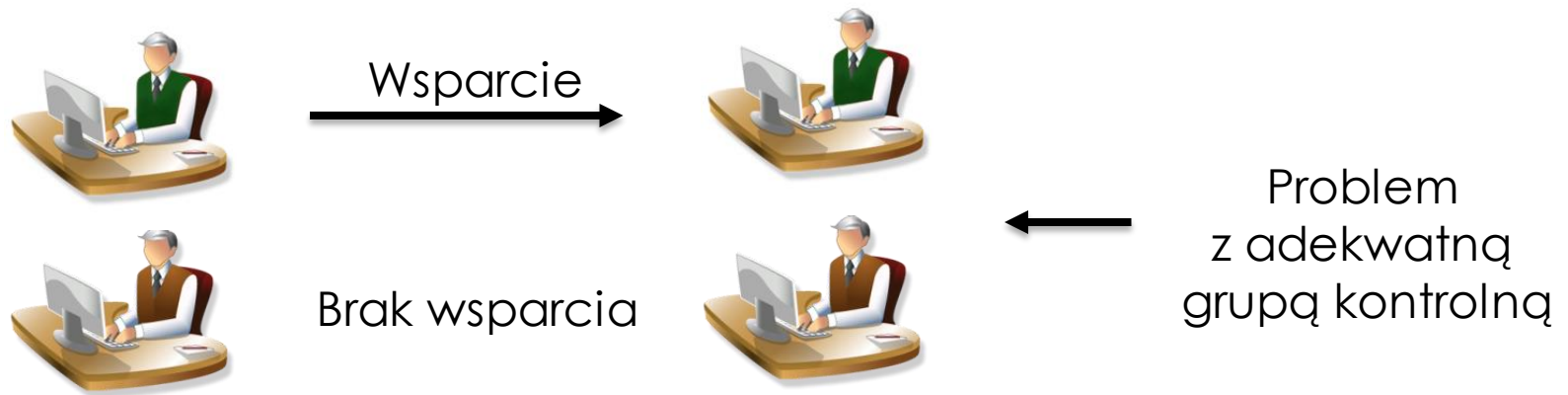

Wsparcie

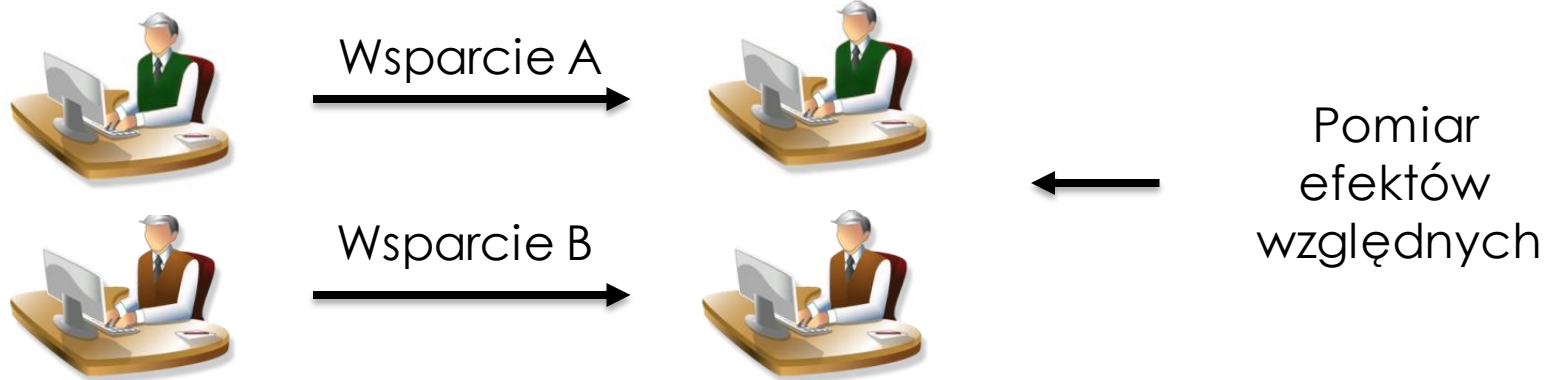

Pomiar brutto,
deklaratywność
respondentów

Jak ustalić efekty wsparcia?

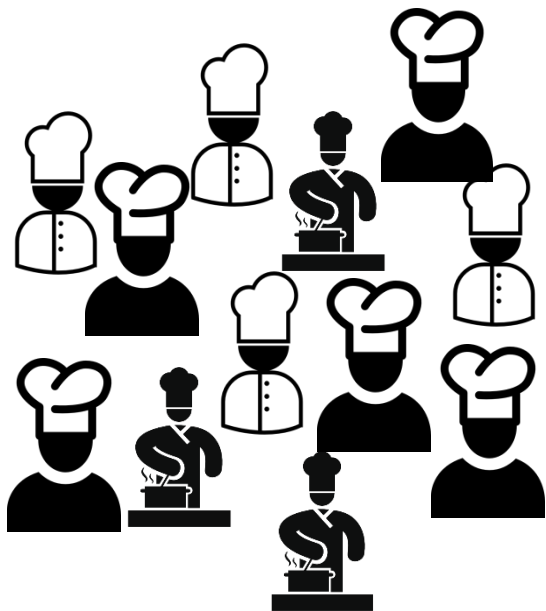
Jak ustalić efekty wsparcia?

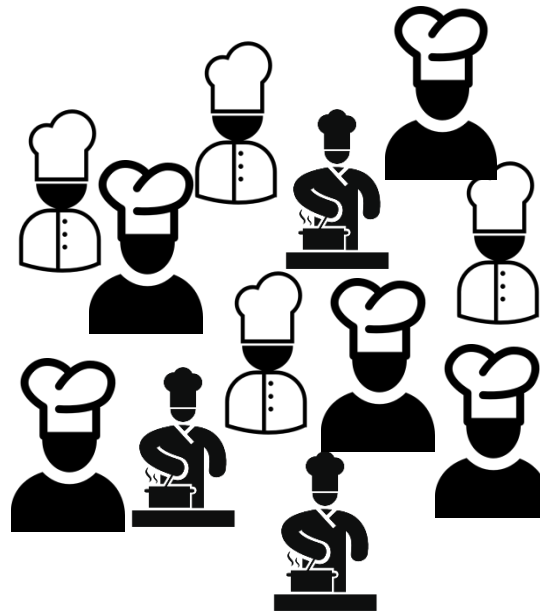
Problem selekcji

przykład

Wsparcie typu A

Wsparcie typu B

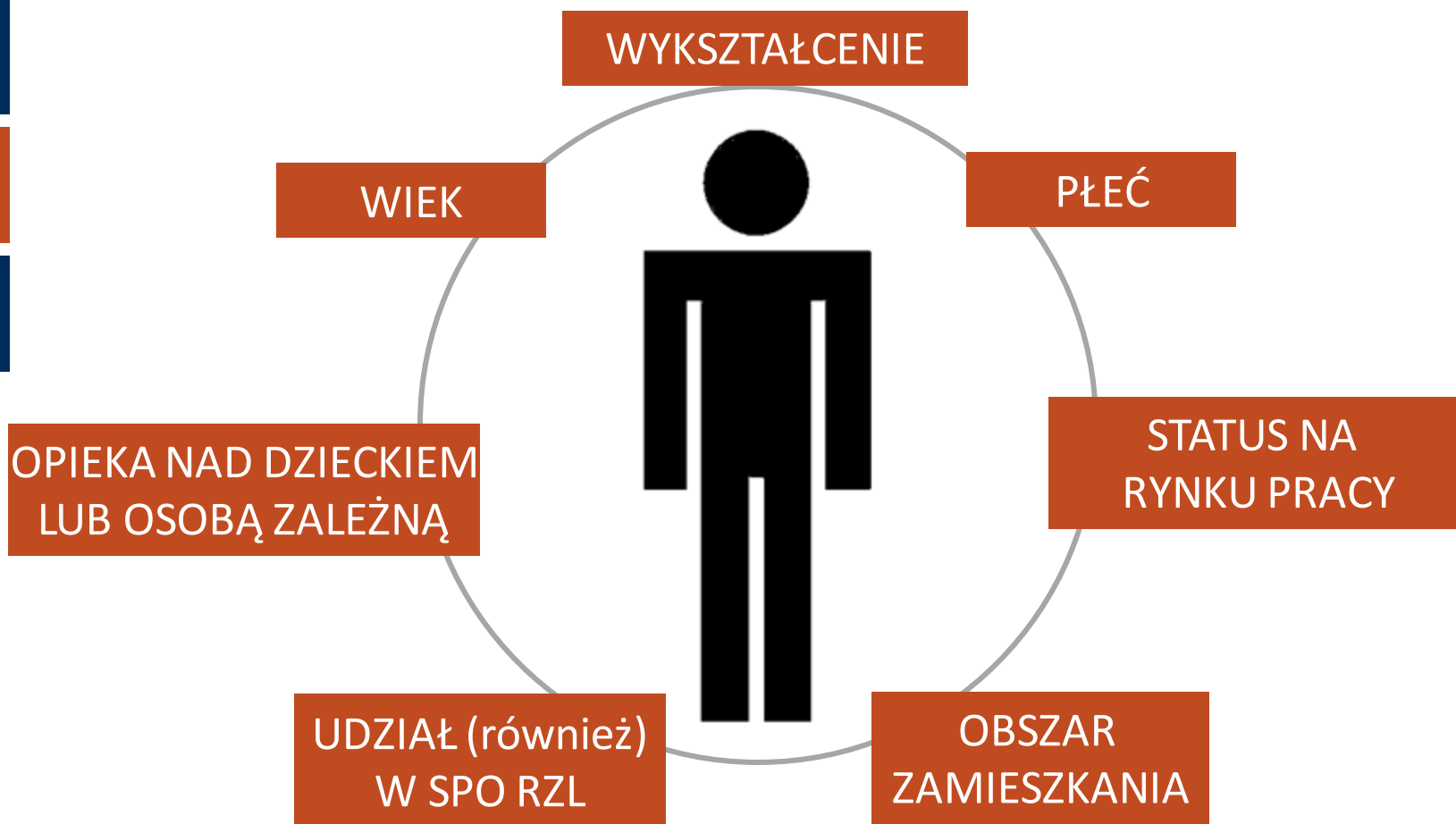
Odsetek osób, które awansowały po otrzymaniu wsparcia:

20%

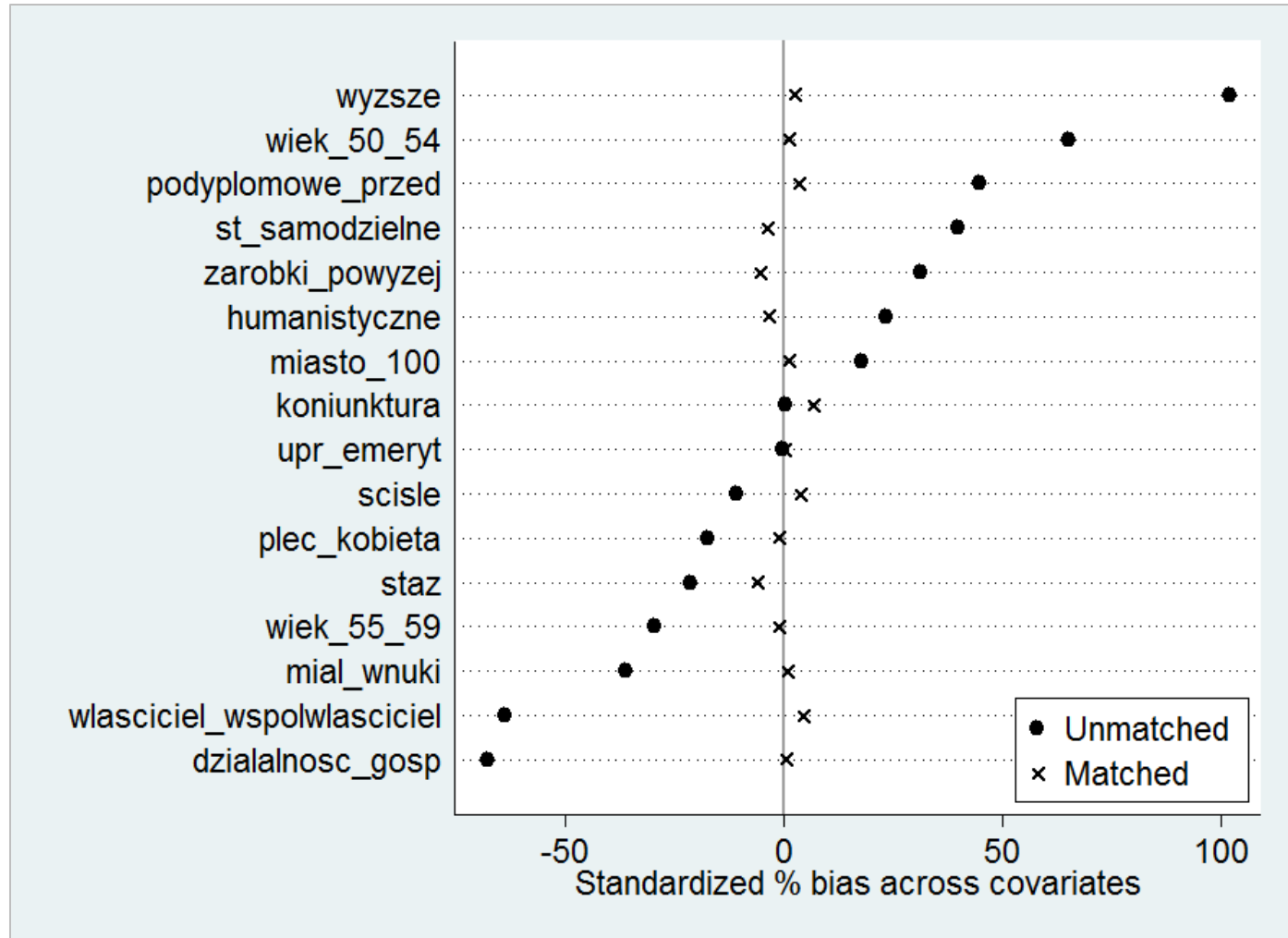
Efekt: 0%

20%

Dobór grupy kontrolnej. Etap I: dopasowanie dokładne z wykorzystaniem danych z PEFS

Dobór grupy kontrolnej. Etap II: dopasowanie z wykorzystaniem danych z badania terenowego (CATI, CAPI, CAWI) oraz techniki PSM (*propensity score matching*)

Zmienna	Niedopasowane	Średnia		%bias	%reduct bias	t-test	
	Dopasowane	Studia podyplomowe	Szkolenia			t	p> t
Płeć (1=kobieta)	N	0,41	0,49	-17,5		-3,1	0,002
	D	0,41	0,41	-1,1	93,7	-0,15	0,881
Wykształcenie (1=wyższe)	N	0,97	0,60	101,9		14,4	0
	D	0,97	0,96	2,3	97,8	0,63	0,526
Wykształcenie (1=ściśle)	N	0,51	0,56	-10,8		-1,94	0,053
	D	0,51	0,49	3,8	64,4	0,52	0,605
Wykształcenie (1=humanistyczne)	N	0,45	0,33	23,3		4,25	0
	D	0,45	0,46	-3,4	85,5	-0,45	0,656
Wykształcenie (1=podyplomowe)	N	0,47	0,26	44,7		8,39	0
	D	0,47	0,45	3,5	92,2	0,44	0,657
Działalność gosp. (1=tak)	N	0,25	0,57	-68		-11,58	0
	D	0,25	0,25	0,6	99,1	0,09	0,932
Uprawnienia emerytalne (1=tak)	N	0,04	0,04	-0,5		-0,1	0,924
	D	0,04	0,04	0	100	0	1
Stanowisko (1=samodzielne)	N	0,33	0,16	39,8		7,87	0
	D	0,33	0,34	-3,9	90,2	-0,47	0,638
Właściciel lub współwłaściciel (1=tak)	N	0,20	0,49	-63,8		-10,56	0
	D	0,20	0,18	4,2	93,4	0,66	0,508
Staż (w latach)	N	14,95	17,24	-21,5		-3,92	0
	D	14,95	15,60	-6,1	71,8	-0,81	0,416
Ocena koniunktury	N	3,64	3,64	0,1		0,02	0,982
	D	3,64	3,59	6,8	-5353,1	0,89	0,374
Zarobki powyżej średniej krajowej	N	0,58	0,43	31,3		5,59	0
	D	0,58	0,61	-5,5	82,3	-0,75	0,451
Posiadanie wnuków	N	0,19	0,34	-36,5		-6,09	0
	D	0,19	0,18	0,6	98,3	0,1	0,924
Wiek (50-54)	N	0,76	0,46	65,1		11,03	0
	D	0,76	0,75	1,2	98,2	0,17	0,863
Wiek (55-59)	N	0,23	0,37	-29,7		-5,07	0
	D	0,23	0,24	-1,2	95,9	-0,17	0,862
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	N	0,53	0,44	17,6		3,15	0,002
	D	0,53	0,53	1,1	93,8	0,15	0,882

Analizowana populacja

Uczestnicy projektów Działania 2.1.1 z lat 2011-2012:

		Kategoria wiekowa			Ogółem
		50-54	55-59	60 i więcej	
Płeć	K	5 493	2 734	576	8 803
	M	4 660	3 409	1 510	9 579
Ogółem		10 153	6 143	2 086	18 382

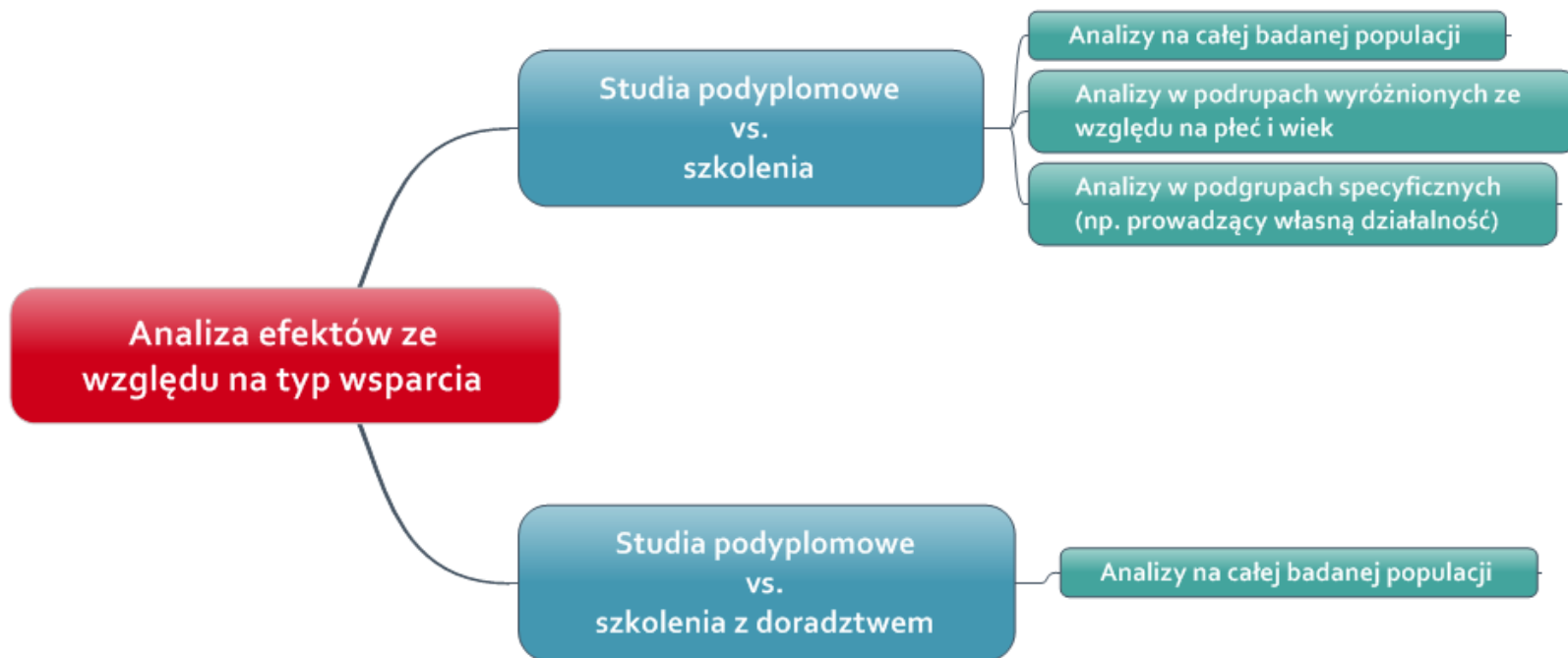
Źródło: opracowanie własne

Próba badawcza

		Kategoria wiekowa			Ogółem
		50-54	55-59	60 i więcej	
Płeć	K	852	552	175	1 579
	M	827	563	304	1 694
Ogółem		1 679	1 115	479	3 273

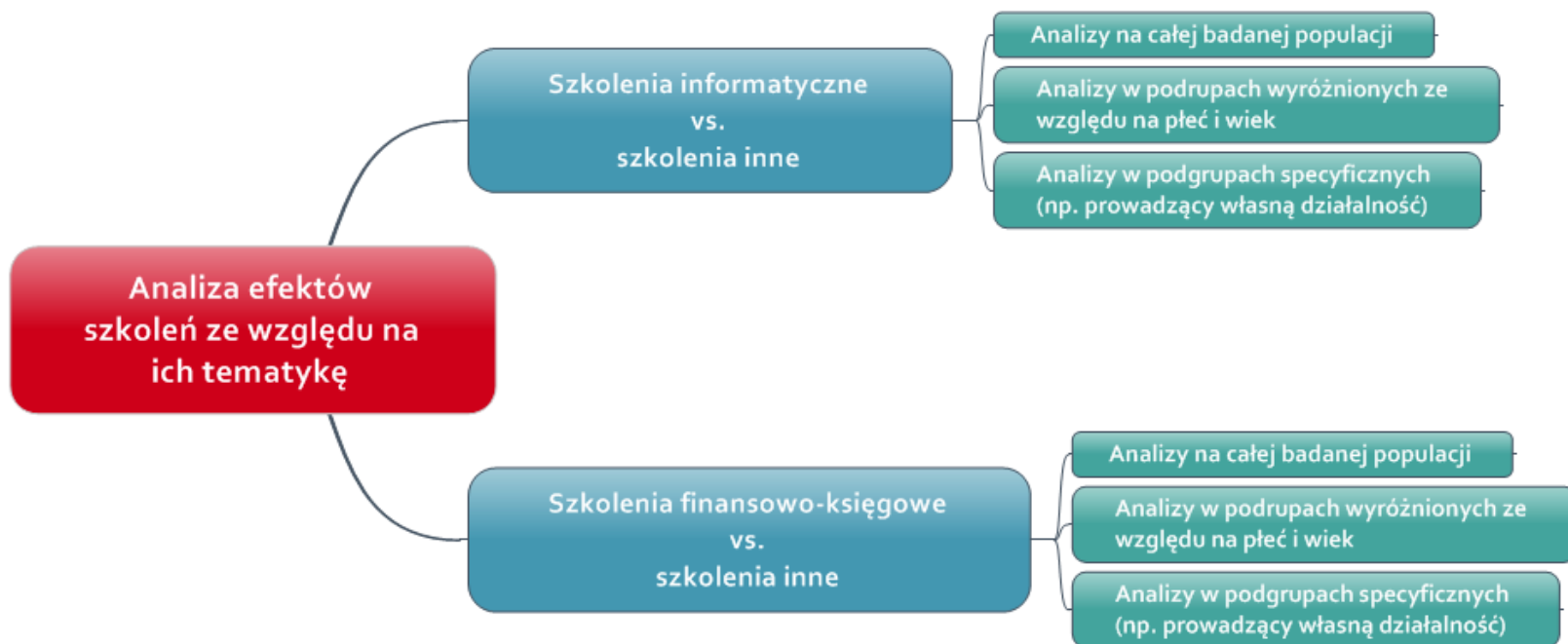
Źródło: opracowanie własne

Schemat analiz z uwzględnieniem typu wsparcia

Źródło: opracowanie własne

Schemat analiz z uwzględnieniem tematyki wsparcia

Źródło: opracowanie własne

Analizowane obszary i wskaźniki

SYTUACJA NA RYNKU PRACY

- udział osób pracujących w momencie badania,
- udział osób łączących emeryturę z pracą w momencie badania,
- udział osób pracujących w tym samym miejscu co przed otrzymaniem wsparcia,

SYTUACJA W MIEJSCU PRACY

- udział osób, które awansowały, w okresie po otrzymaniu wsparcia,
- udział osób, którym wzrosły zarobki, w okresie po otrzymaniu wsparcia,
- udział osób, które odczuły poprawę swojej sytuacji finansowej,
- udział osób, wykorzystujących w pracy zdobytą wiedzę.

SIECI SPOŁECZNE

- średnia liczba poznanych dzięki studiom/szkoleniom osób, z którymi badani utrzymują kontakty prywatne,
- średnia liczba poznanych dzięki studiom/szkoleniom osób, z którymi badani utrzymują kontakty zawodowe.

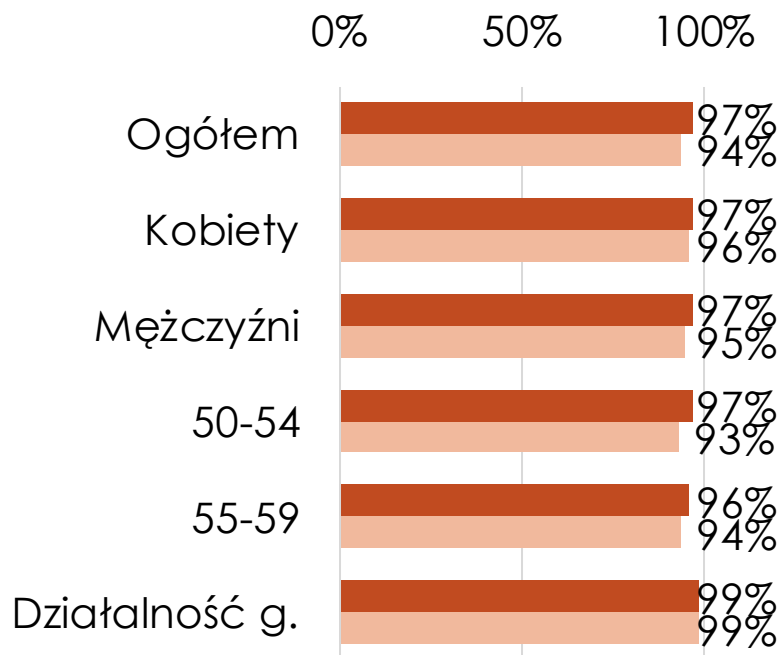

SZCZEGÓŁOWE WYNIKI BADAANIA

STUDIA PODYPLOMOWE VS. SZKOLENIA

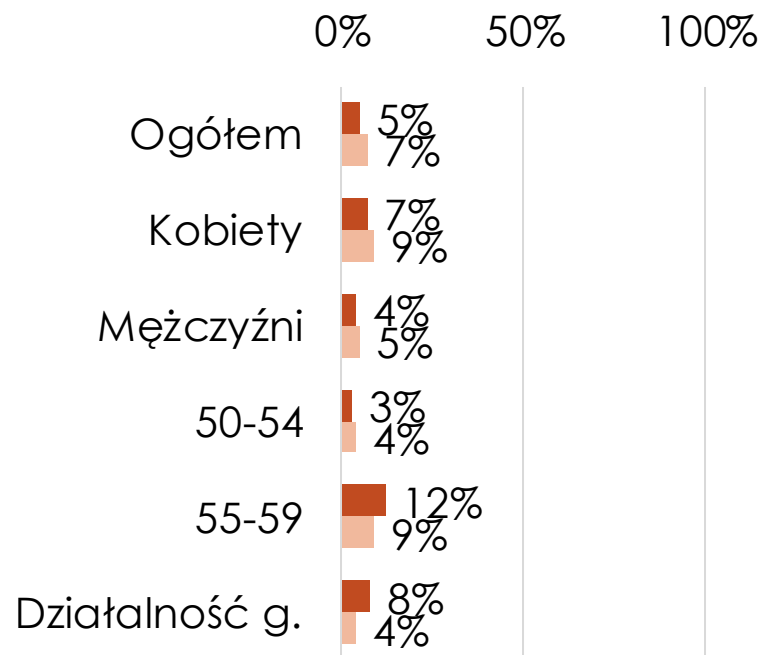
Utrzymanie aktywności zawodowej

Pracujący:

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń

Łączący pracę z emeryturą:

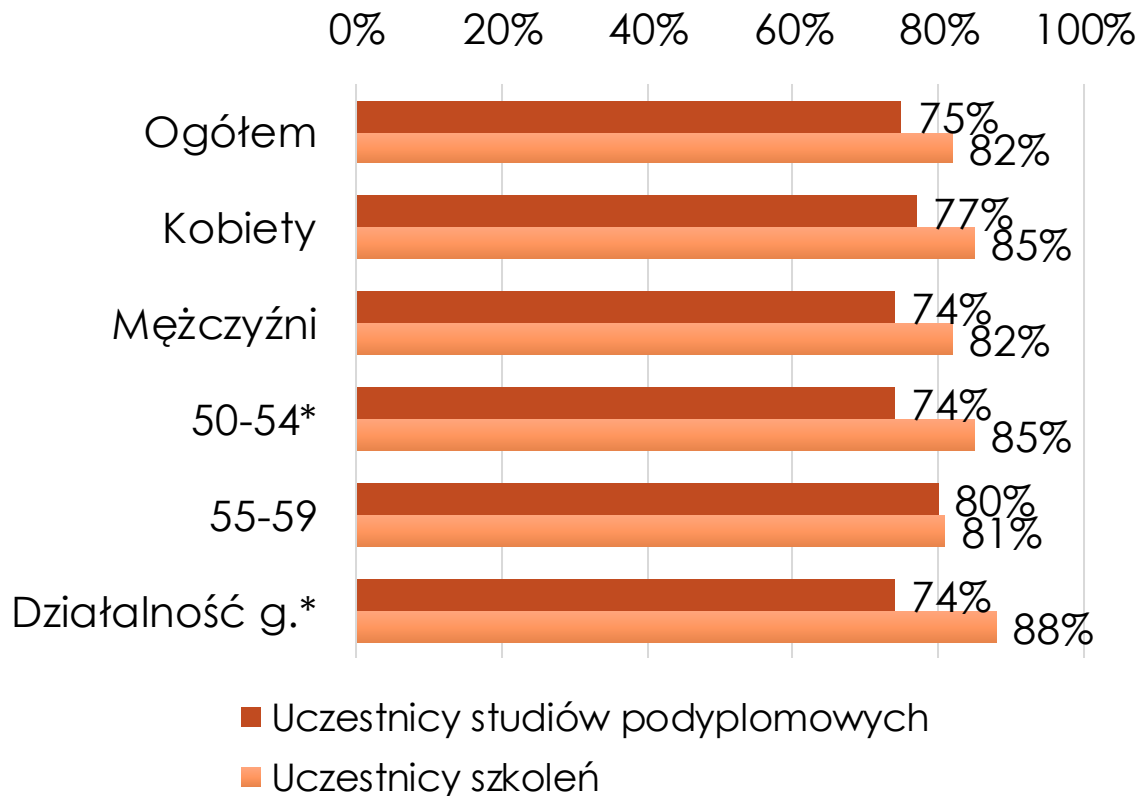

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń

N(ogółem): 365 osób w każdej z grup

Mobilność zawodowa

Zatrudnienie w tym samym miejscu pracy
co przed wsparciem:

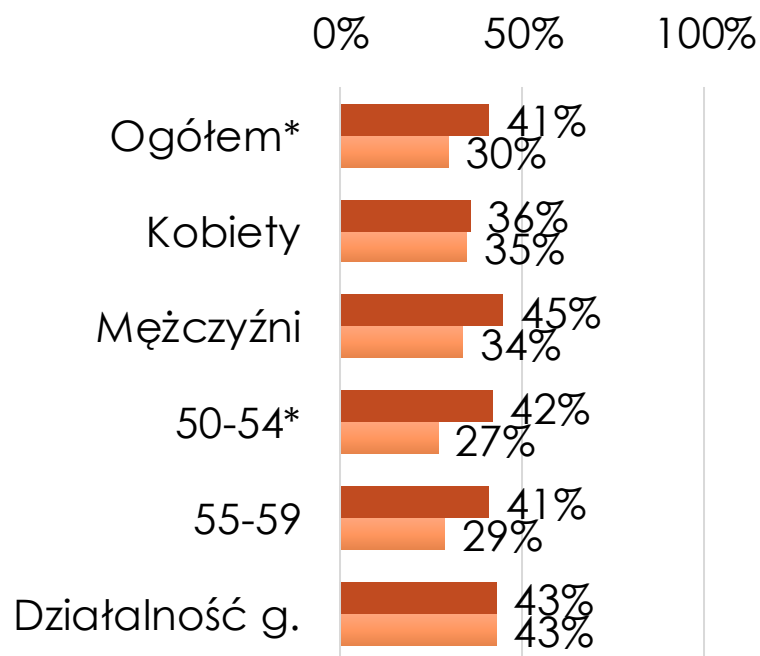
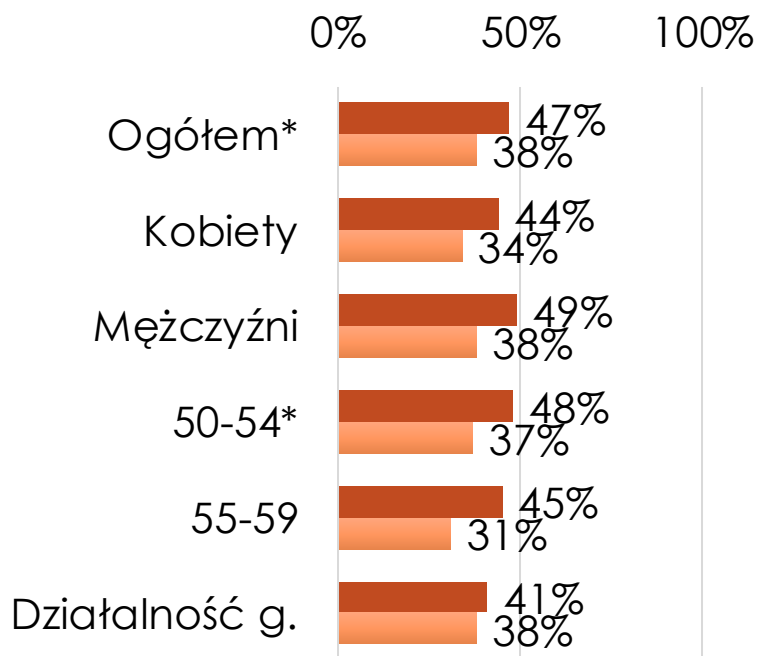

N(ogółem): 365 osób w każdej z grup

Poprawa sytuacji finansowej

Wzrosły zarobki:

Odczuwa poprawę sytuacji finansowej:

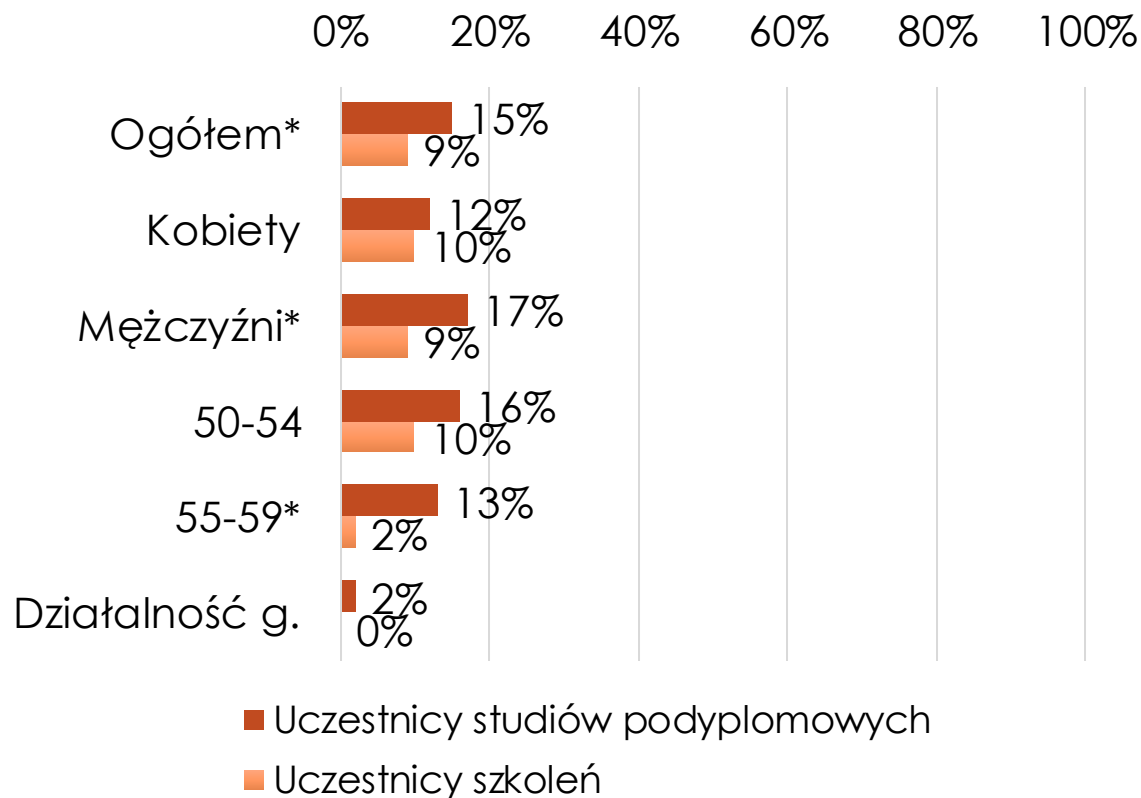
- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń

N(ogółem): 365 osób w każdej z grup

Awanse

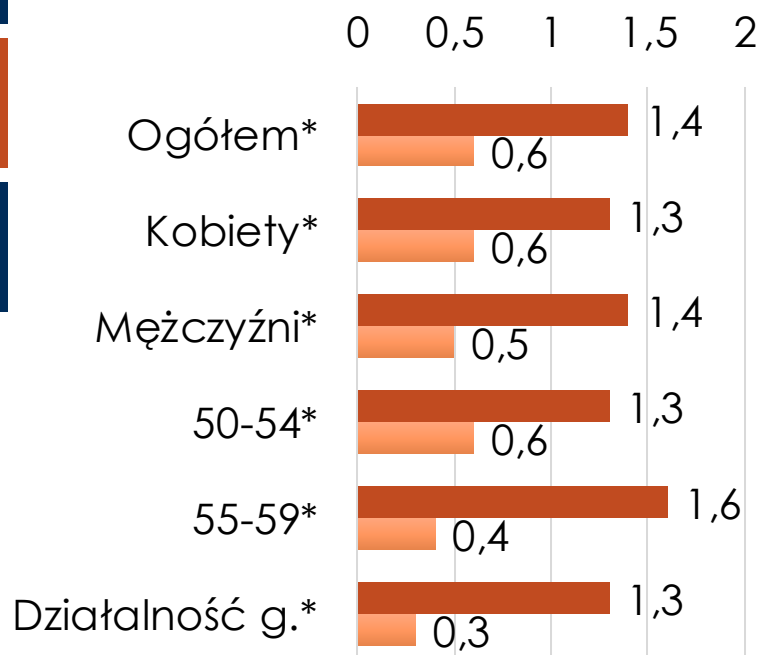
Udział osób, które awansowały, po otrzymaniu wsparcia:

N(ogółem): 365 osób w każdej z grup

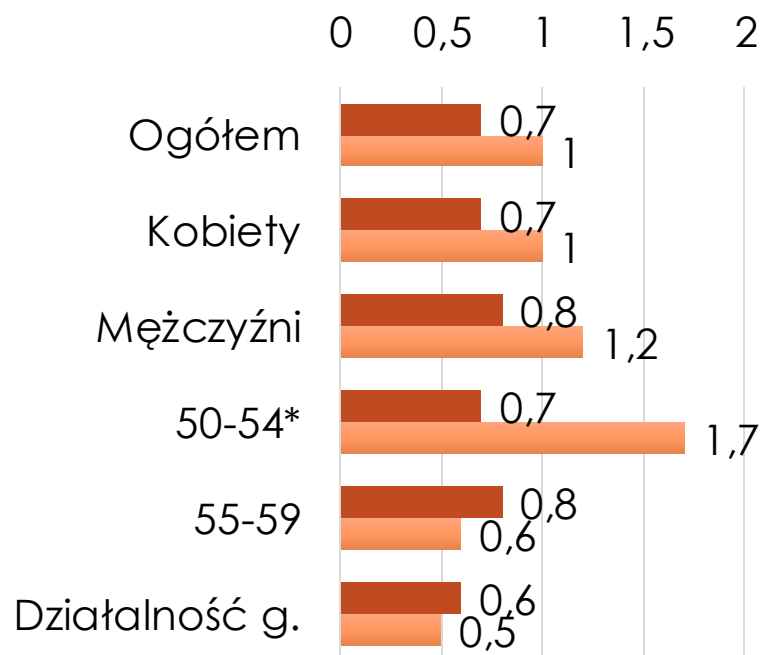
Sieci społeczne

Prywatne:

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń

Zawodowe:

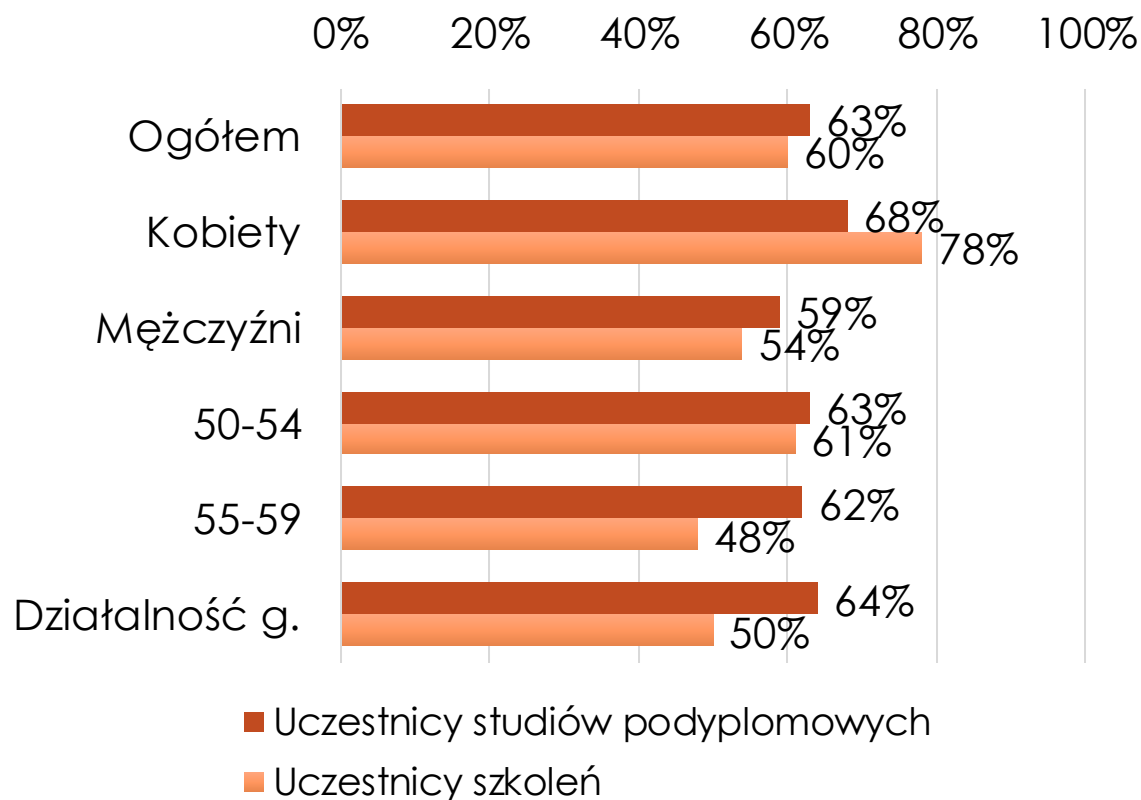

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń

N(ogółem): 365 osób w każdej z grup

Wykorzystanie wiedzy

Osoby wykorzystujące zdobytą wiedzę w pracy:

N(ogółem): 365 osób w każdej z grup

Podsumowanie

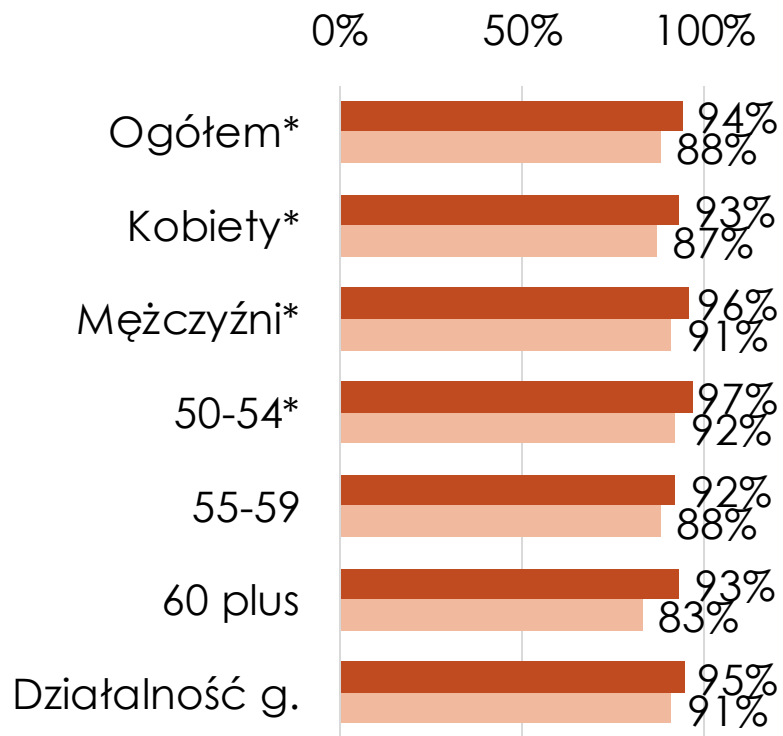
EFEKT	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	50-54	55-59	Dział. gosp.
Aktywność zawodowa	3,2%	0,3%	2,1%	3,6%	2,4%	0,0%
Łączenie pracy z emeryturą	-1,6%	-2,0%	-1,2%	-1,1%	2,9%	3,3%
Praca w tym samym miejscu	-6,7%	-8,1%	-7,9%	<u>-11,0%</u>	-1,2%	<u>-14,8%</u>
Awans	<u>5,9%</u>	2,3%	<u>7,4%</u>	6,0%	<u>10,6%</u>	2,2%
Wzrost zarobków	<u>8,9%</u>	10,4%	10,3%	<u>11,4%</u>	14,1%	2,2%
Poprawa sytuacji finansowej	<u>11,1%</u>	1,3%	10,5%	<u>15,3%</u>	12,4%	-0,5%
Wykorzystanie wiedzy	2,7%	-9,7%	5,7%	1,6%	14,1%	13,7%
Prywatne sieci	<u>0,8</u>	<u>0,7</u>	<u>0,9</u>	<u>0,8</u>	<u>1,2</u>	<u>1,0</u>
Zawodowe sieci	-0,3	-0,3	-0,4	<u>-0,9</u>	0,1	0,1

SZKOLENIA FINANSOWO-KSIĘGOWE VS. SZKOLENIA O INNEJ TEMATYCE

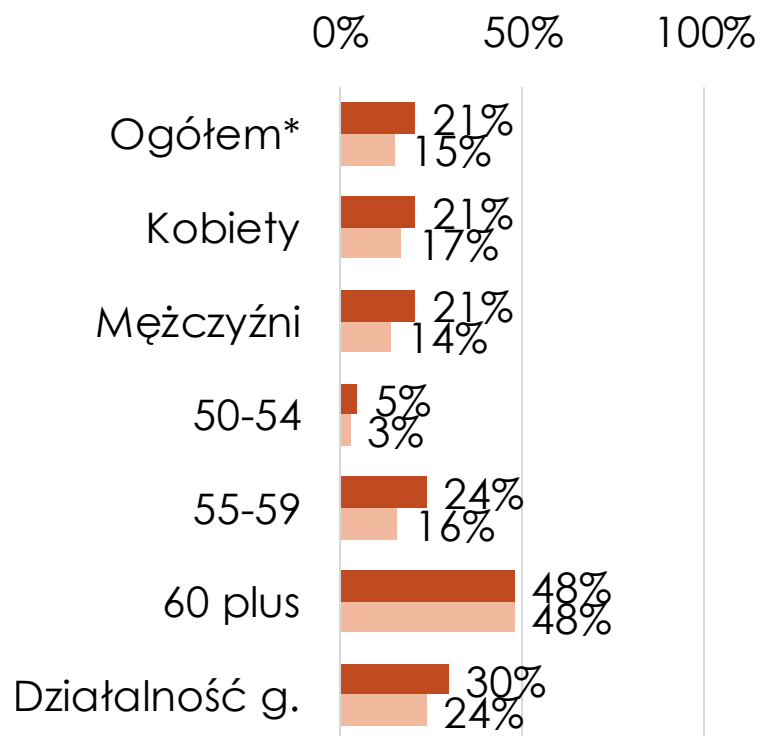
Utrzymanie aktywności zawodowej

Pracujący:

- Uczestnicy szkoleń fin-ks.
- Uczestnicy szkoleń innych

Łączący pracę z emeryturą:

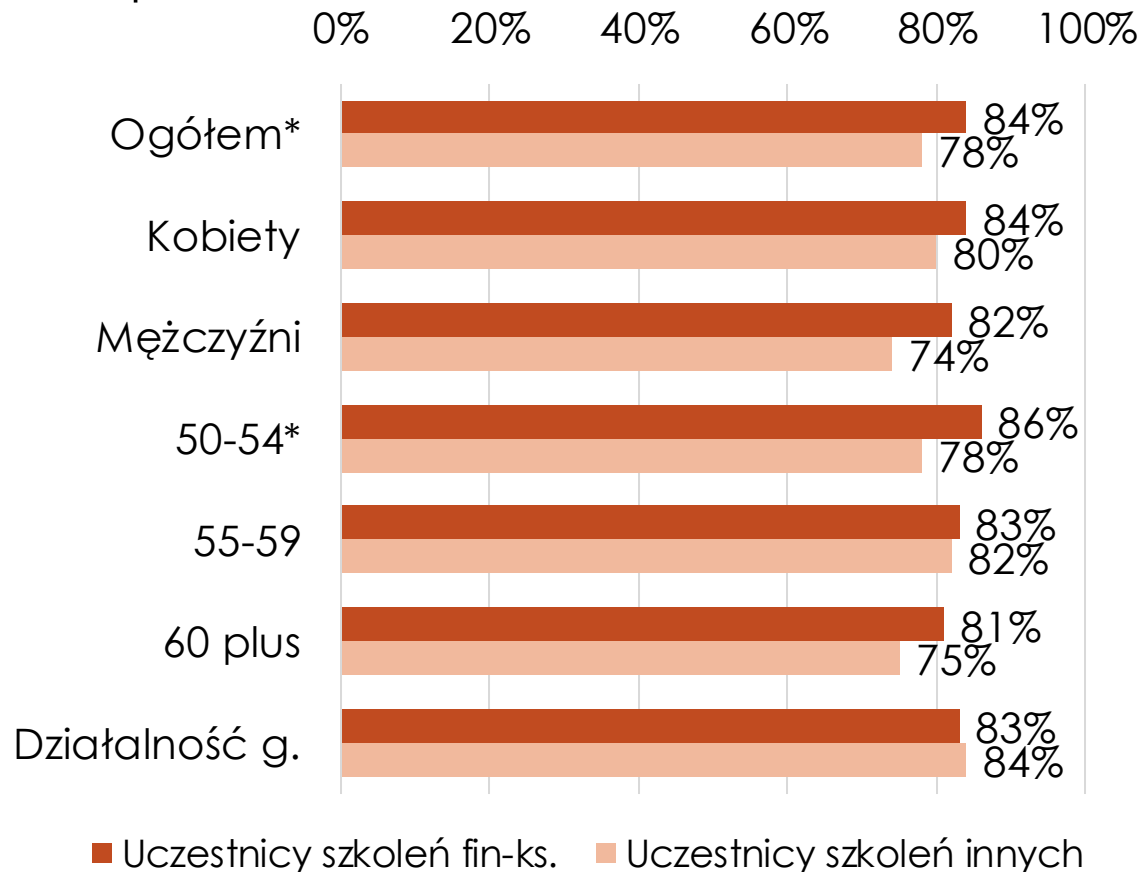

- Uczestnicy szkoleń fin-ks.
- Uczestnicy szkoleń innych

N(ogółem): 514 osób w każdej z grup

Mobilność zawodowa

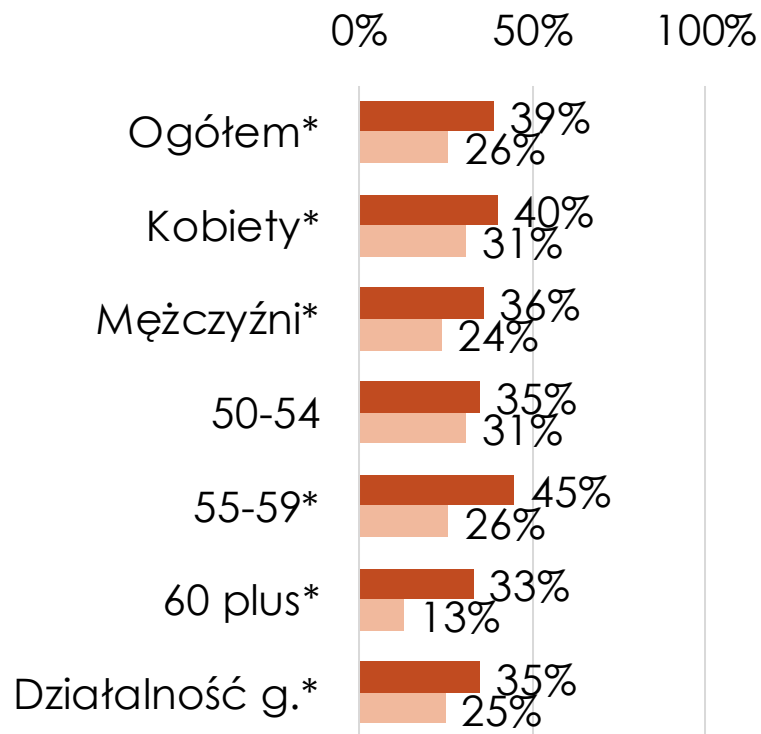
Zatrudnienie w tym samym miejscu pracy
co przed wsparciem:

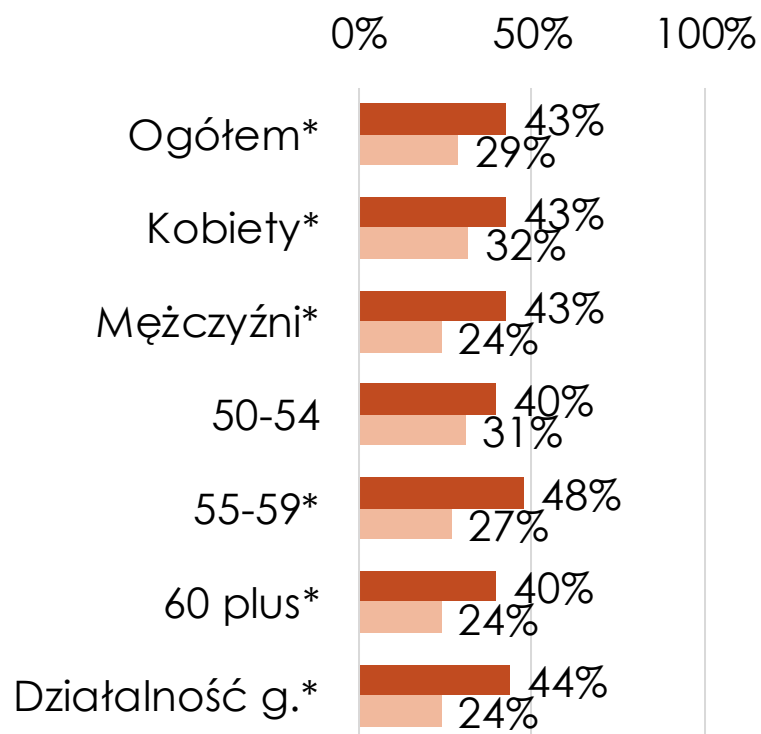
N(ogółem): 514 osób w każdej z grup

Poprawa sytuacji finansowej

Wzrosły zarobki:

Odczuwa poprawę sytuacji finansowej:

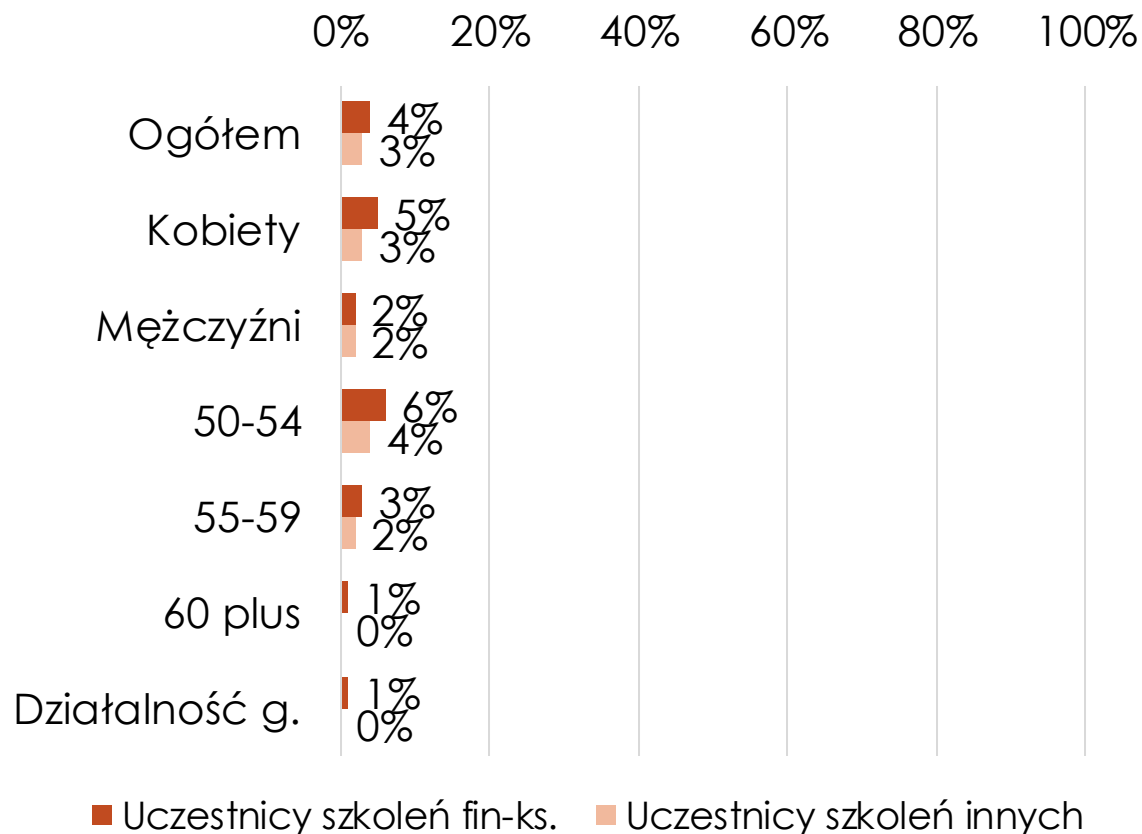
- Uczestnicy szkoleń fin-ks.
- Uczestnicy szkoleń innych

- Uczestnicy szkoleń fin-ks.
- Uczestnicy szkoleń innych

N(ogółem): 514 osób w każdej z grup

Awanse

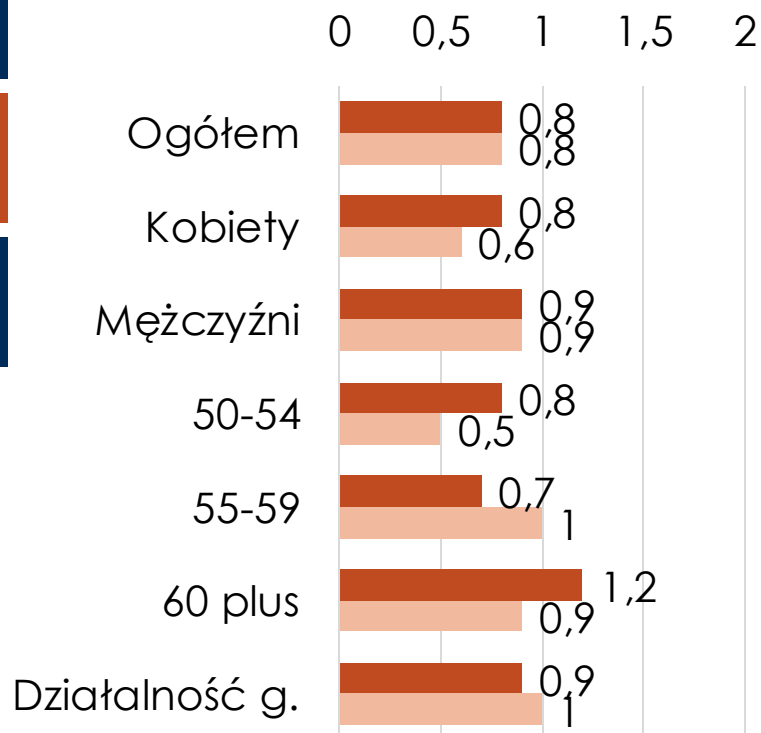
Udział osób, które awansowały, po otrzymaniu wsparcia:

N(ogółem): 514 osób w każdej z grup

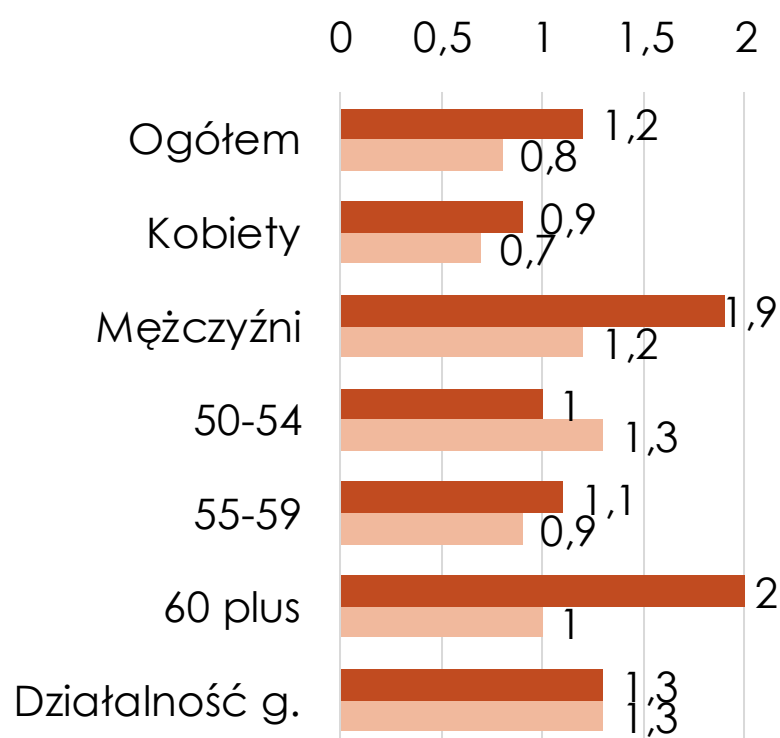
Sieci społeczne

Prywatne:

- Uczestnicy szkoleń fin-ks.
- Uczestnicy szkoleń innych

Zawodowe:

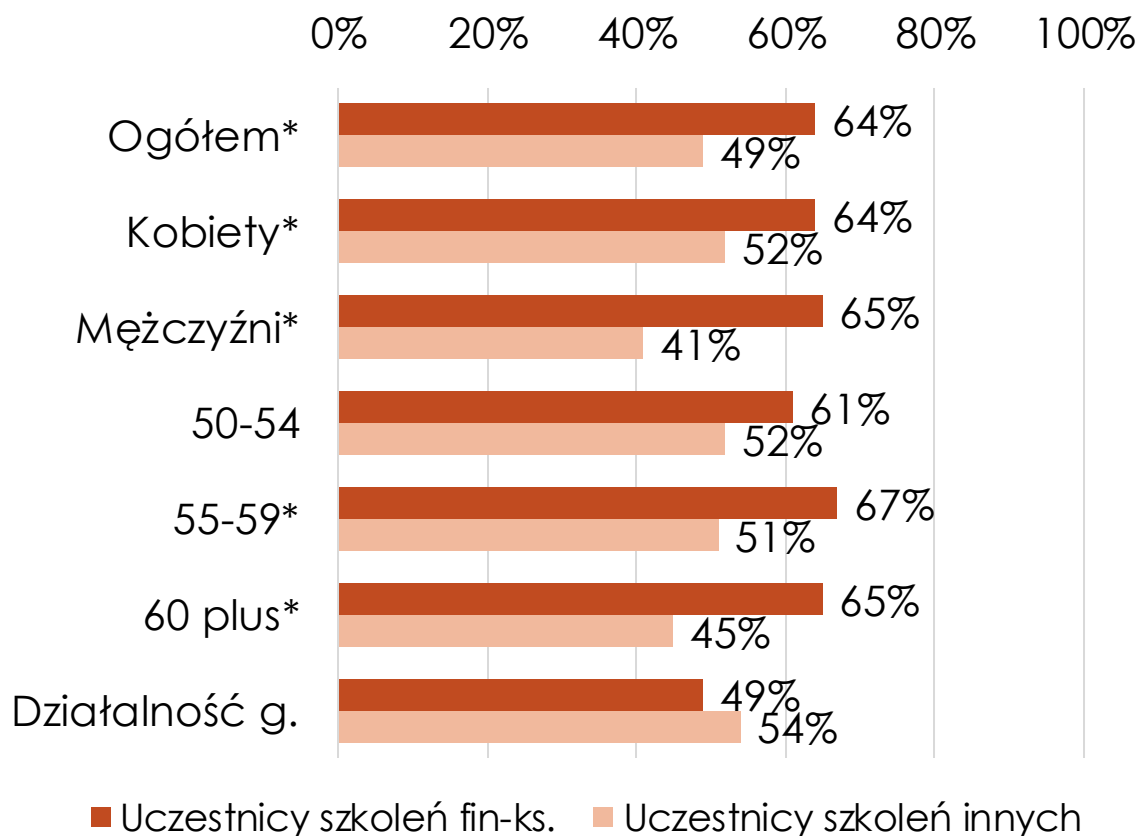

- Uczestnicy szkoleń fin-ks.
- Uczestnicy szkoleń innych

N(ogółem): 514 osób w każdej z grup

Wykorzystanie wiedzy

Osoby wykorzystujące zdobytą wiedzę w pracy:

N(ogółem): 514 osób w każdej z grup

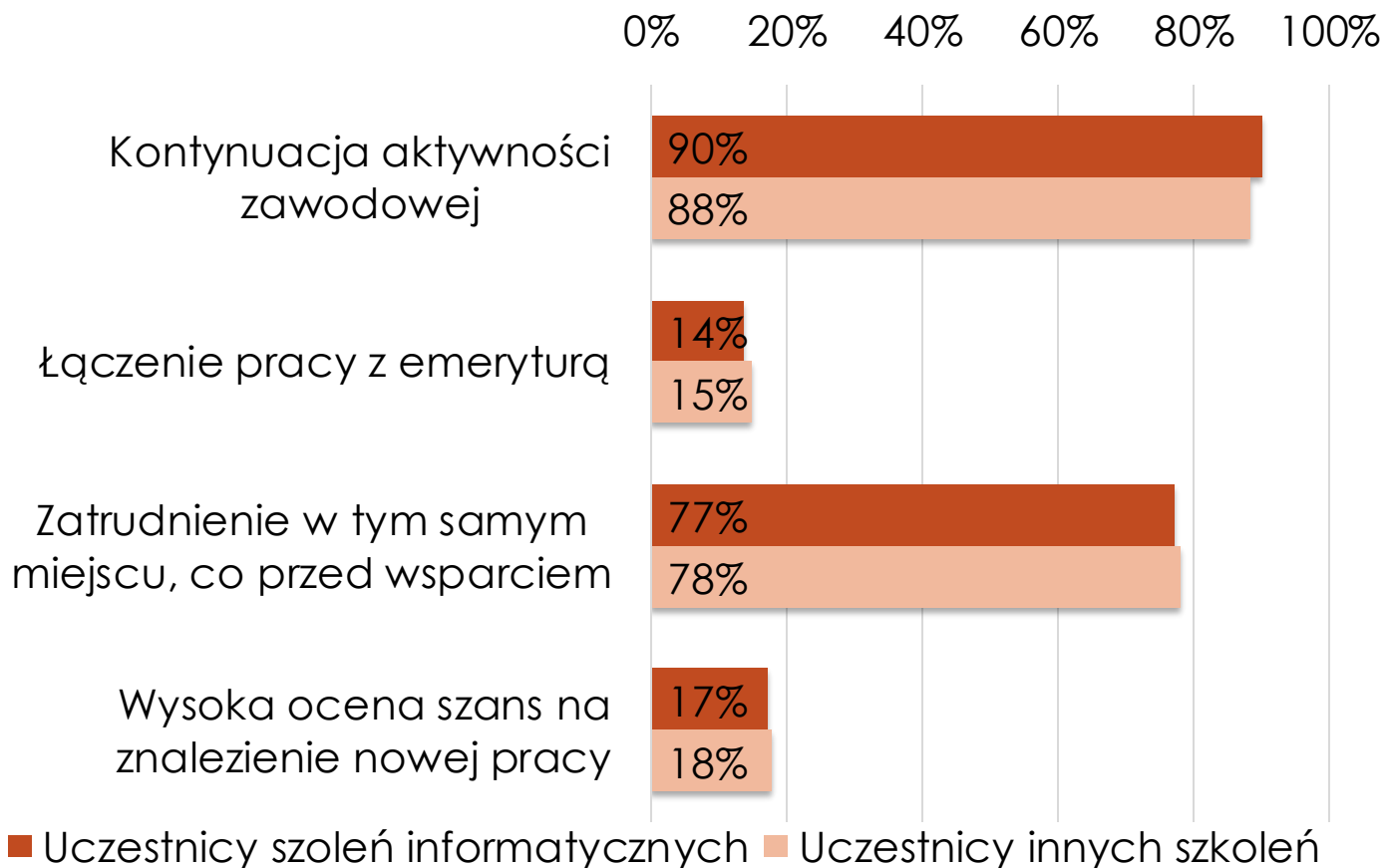
Podsumowanie

EFEKT	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	50-54	55-59	60 plus	Dział. gosp.
Aktywność zawodowa	<u>5,8%</u>	<u>5,5%</u>	<u>5,8%</u>	<u>5,0%</u>	3,6%	9,6%	3,5%
Łączenie pracy z emeryturą	<u>6,2%</u>	3,5%	7,1%	1,4%	8,8%	-1,0%	6,2%
Praca w tym samym miejscu	<u>5,4%</u>	4,7%	8,0%	<u>8,1%</u>	0,5%	6,1%	-1,0%
Awans	1,2%	2,4%	0,5%	2,4%	1,6%	1,0%	0,6%
Wzrost zarobków	<u>12,5%</u>	<u>9,0%</u>	<u>12,7%</u>	4,2%	<u>19,3%</u>	<u>19,8%</u>	<u>9,5%</u>
Poprawa sytuacji finansowej	<u>13,5%</u>	<u>10,9%</u>	<u>18,6%</u>	8,3%	<u>21,0%</u>	<u>15,1%</u>	<u>19,8%</u>
Wykorzystanie wiedzy	<u>14,7%</u>	<u>11,5%</u>	<u>24,1%</u>	8,9%	<u>15,9%</u>	<u>20,0%</u>	-4,8%
Prywatne sieci	0,1	0,2	0,0	0,2	-0,3	0,3	-0,1
Zawodowe sieci	0,4	0,2	0,7	-0,2	0,2	0,9	0,0

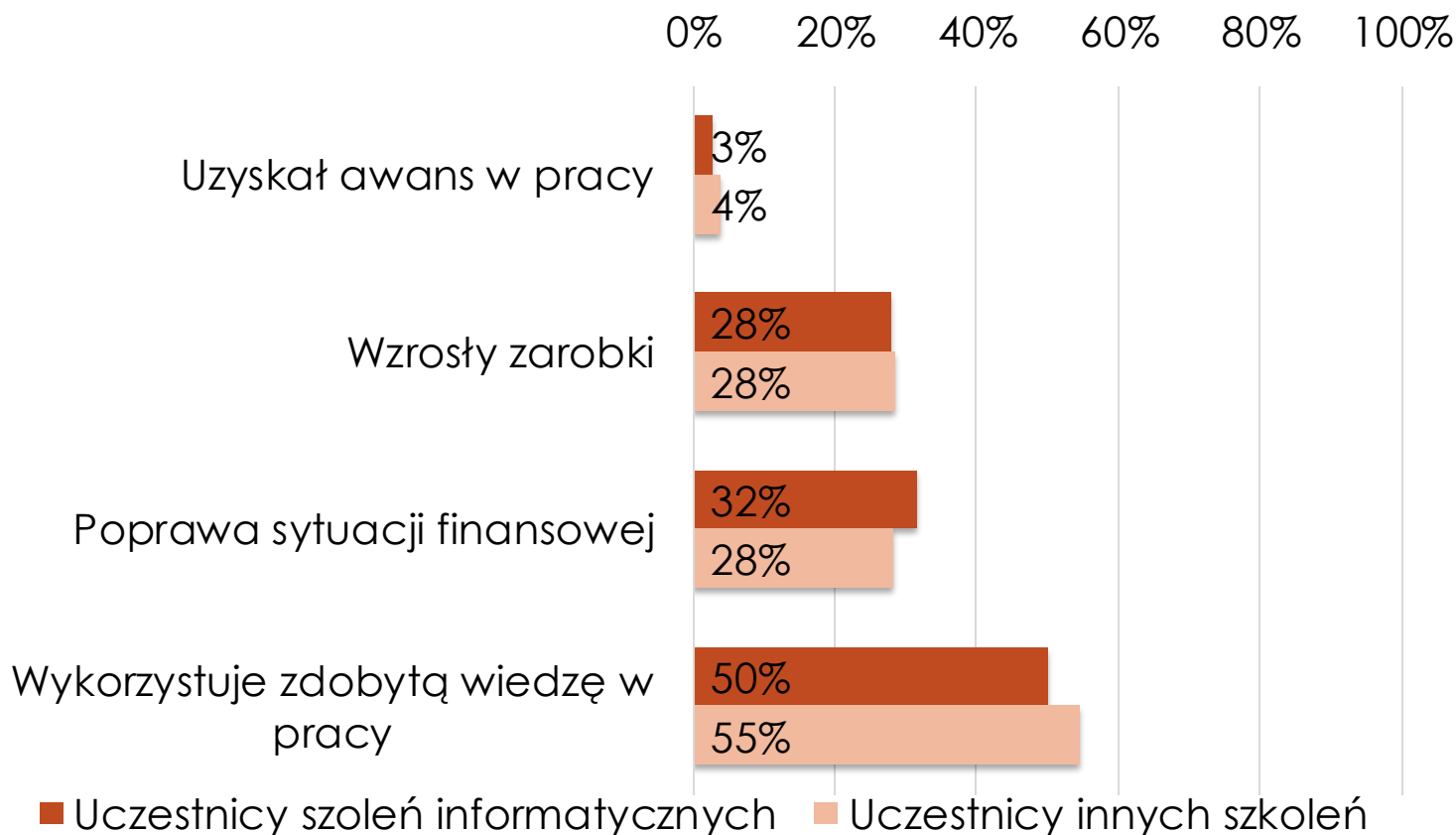
SZKOLENIA INFORMATYCZNE VS. SZKOLENIA O INNEJ TEMATYCE

Ogólna sytuacja zawodowa

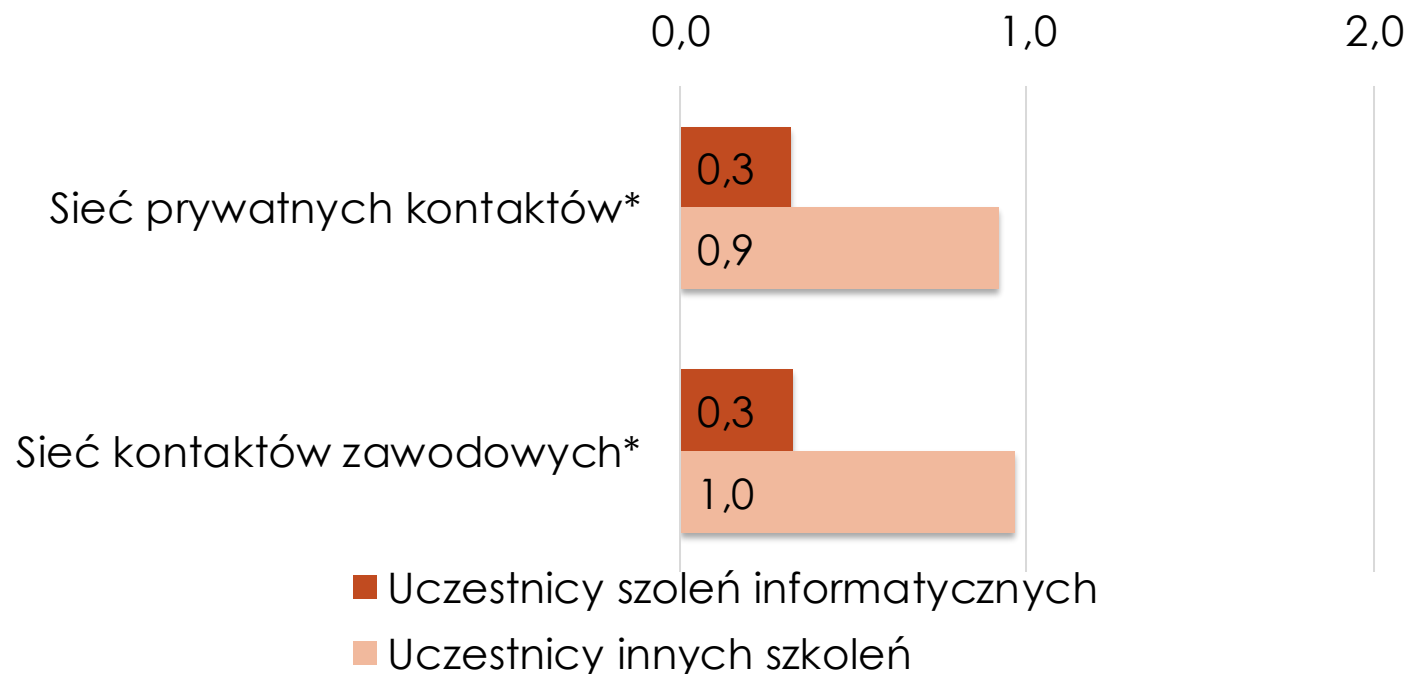
N: 663 osób w każdej z grup

Sytuacja w miejscu pracy

N: 663 osób w każdej z grup

Sieci społeczne

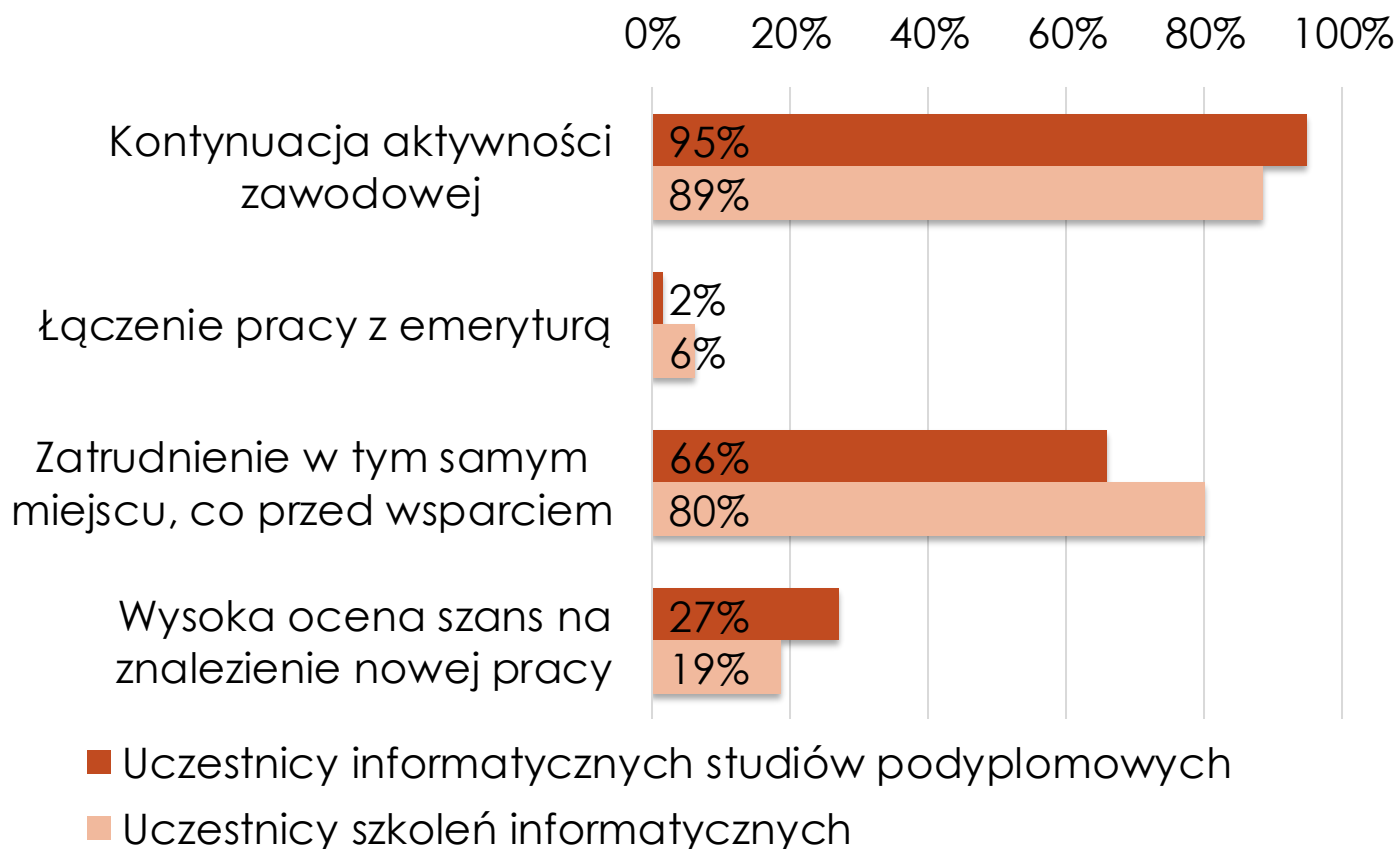

N: 663 osób w każdej z grup

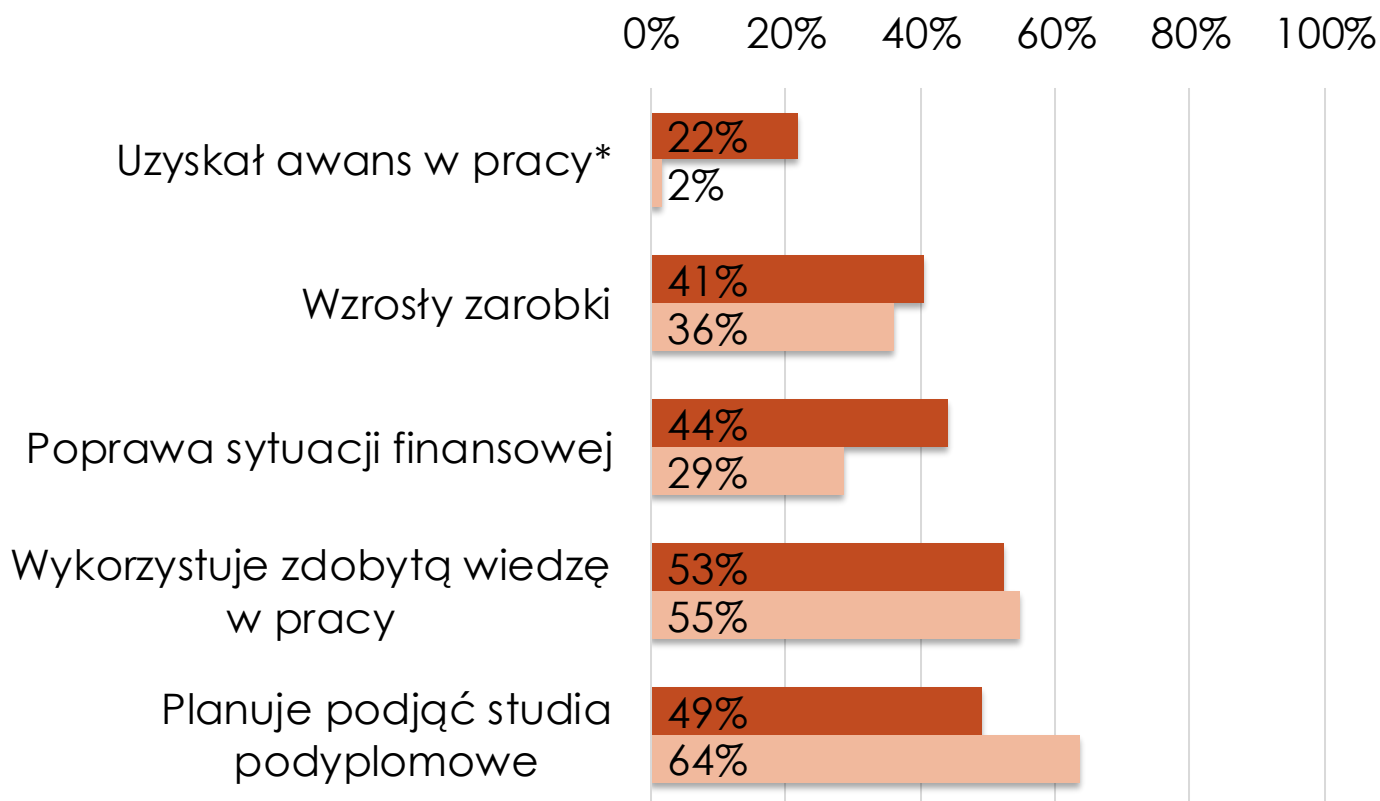
SZKOLENIA INFORMATYCZNE VS. INFORMATYCZNE STUDIA PODYPLOMOWE

Ogólna sytuacja zawodowa

N: 91 osób w każdej z grup

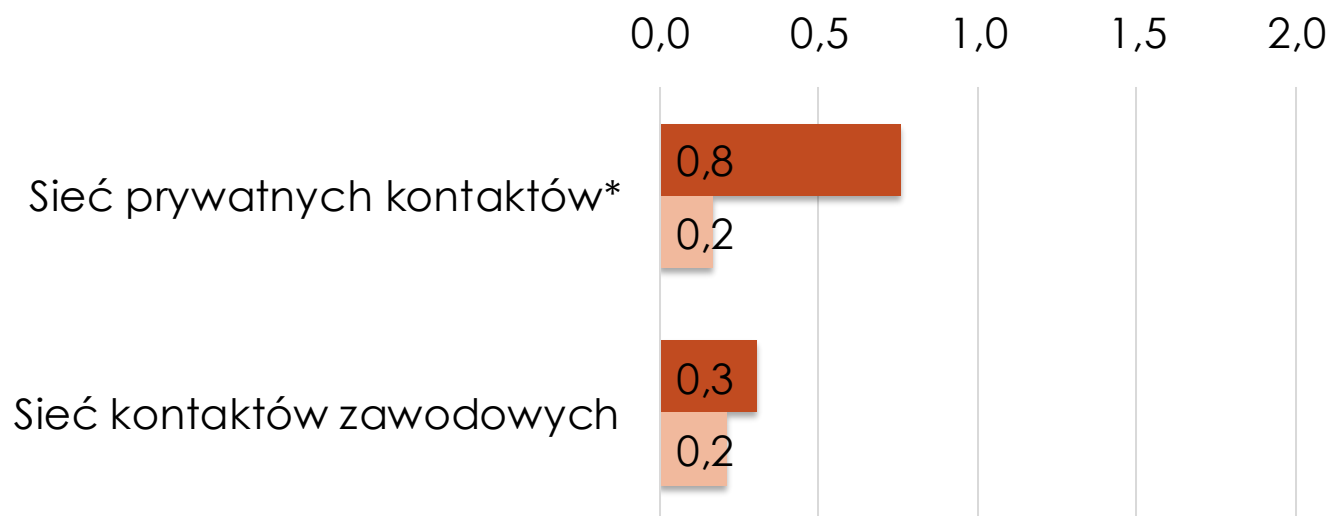
Sytuacja w miejscu pracy

- Uczestnicy informatycznych studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń informatycznych

N: 91 osób w każdej z grup

Sieci społeczne

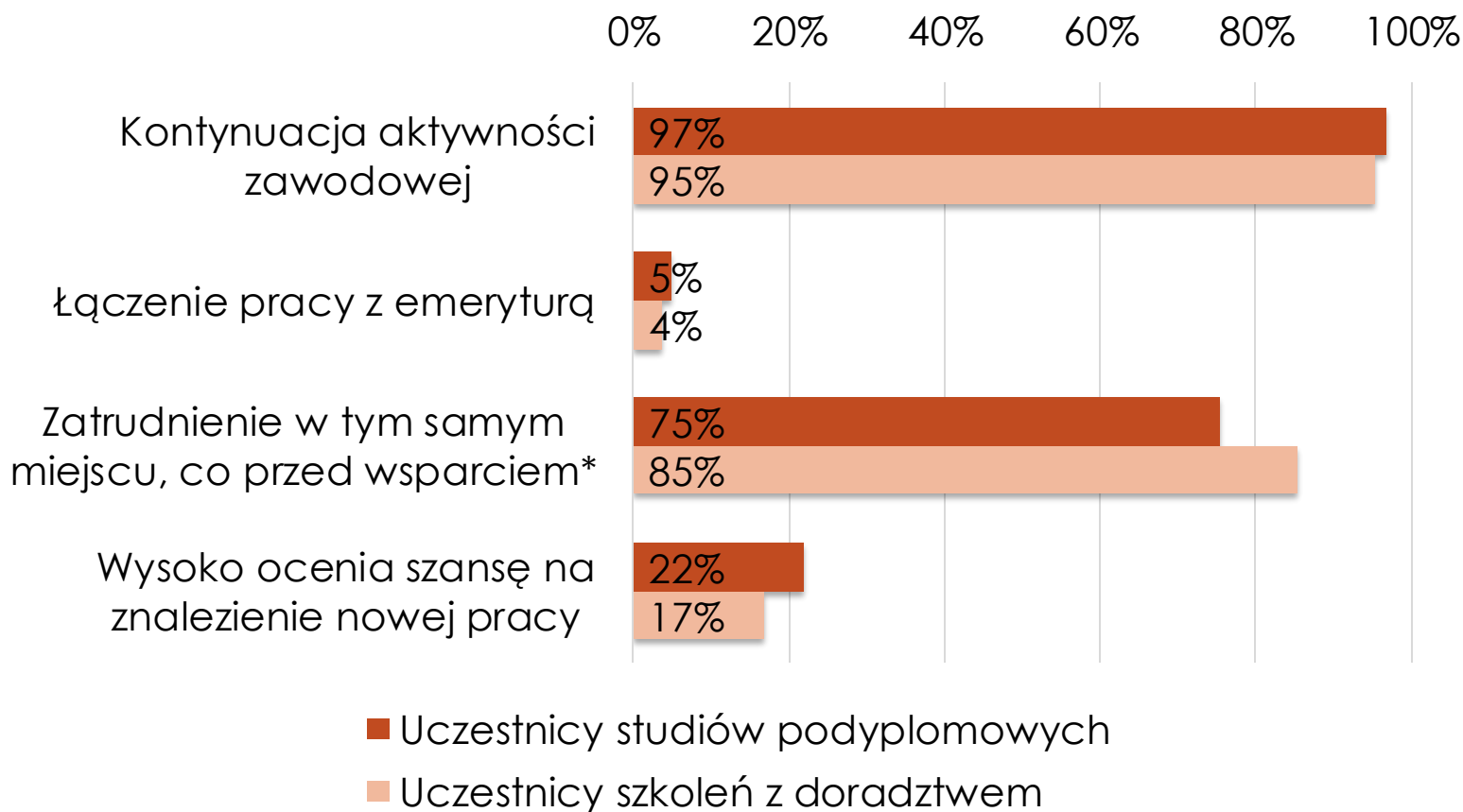
- Uczestnicy informatycznych studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń informatycznych

N: 91 osób w każdej z grup

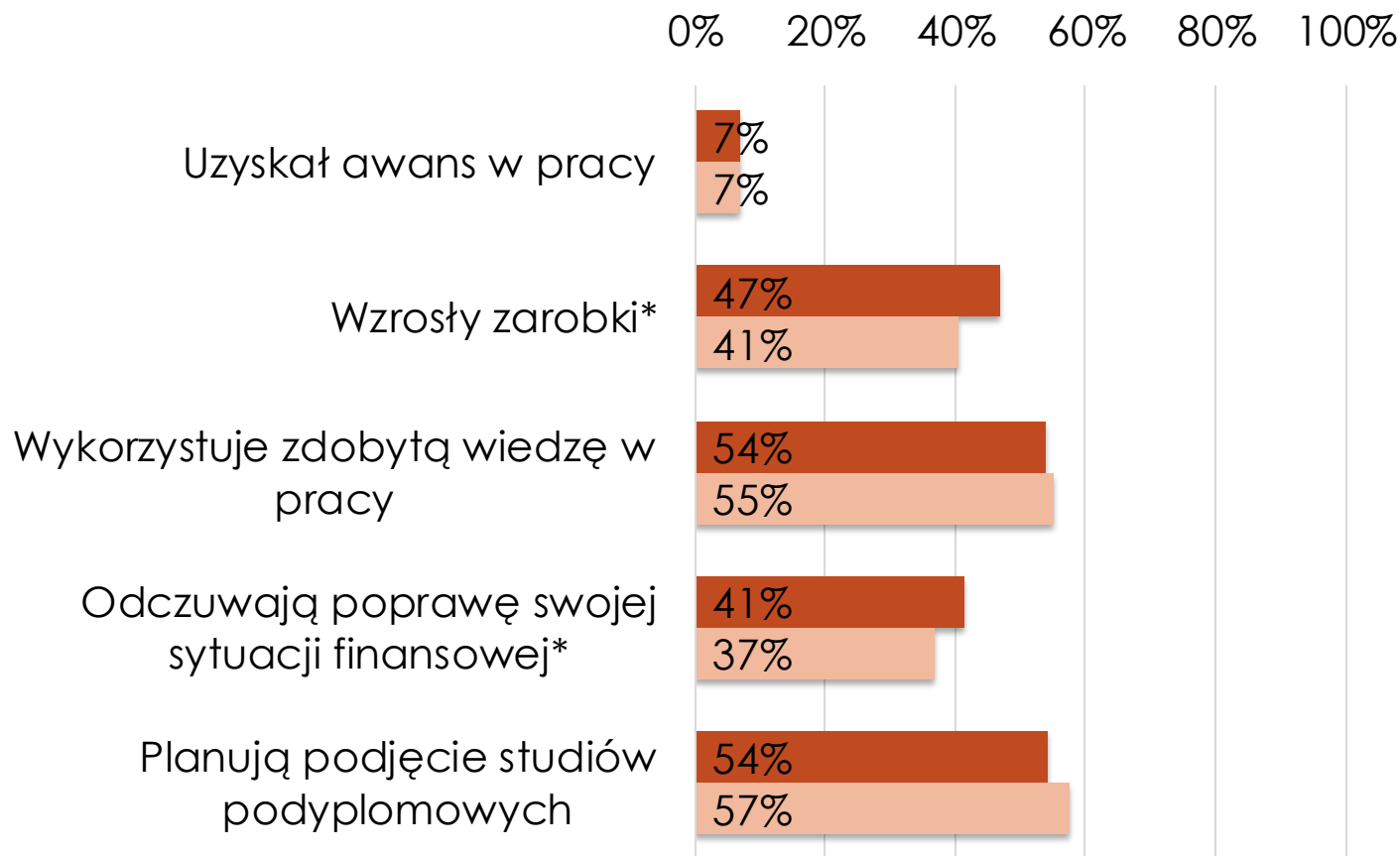
STUDIA PODYPLOMOWE VS. SZKOLENIA Z KOMPONENTEM DORADCZYM

Ogólna sytuacja zawodowa

N: 368 osób w każdej z grup

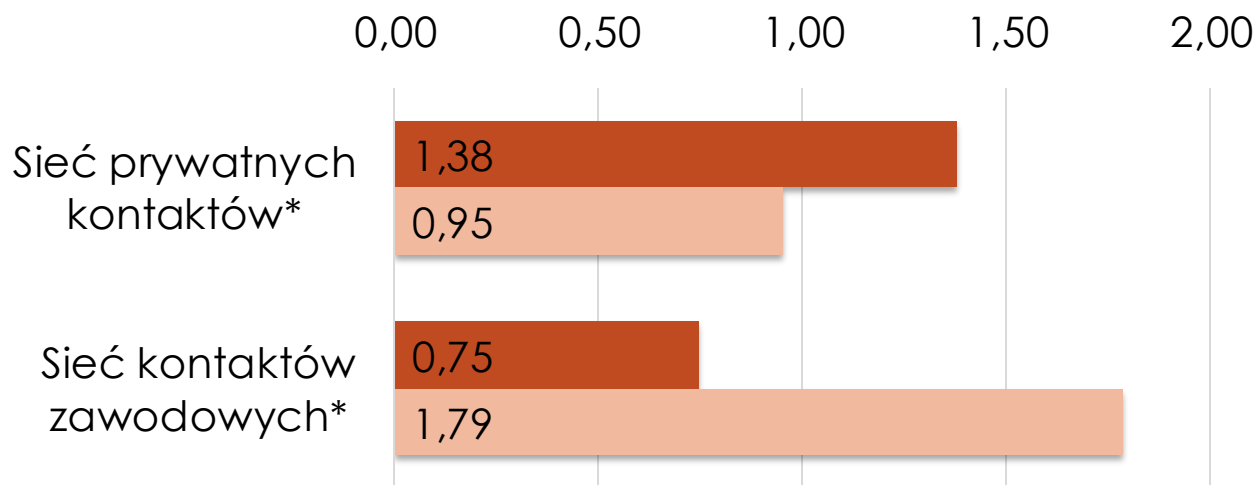
Sytuacja w miejscu pracy

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń z doradztwem

N: 368 osób w każdej z grup

Sieci społeczne

- Uczestnicy studiów podyplomowych
- Uczestnicy szkoleń z doradztwem

N: 368 osób w każdej z grup

Wnioski

- Analizowane instrumenty wsparcia (studia podyplomowe, szkolenia, szkolenia z doradztwem), różnią się między sobą skutecznością oddziaływania na osoby z grupy wiekowej 50 plus.
- Relatywnie najskuteczniejsze okazały się studia podyplomowe, które mają wpływ na:
 - Większą mobilność zawodową uczestników,
 - Wzrost zarobków i poprawę ich sytuacji finansowej,
 - Szanse awansu,
 - Powiększenie prywatnych sieci społecznych.
- Jednocześnie studia podyplomowe nie mają znaczącego wpływu na wydłużanie aktywności zawodowej osób powyżej 50 roku życia.

Wnioski

- Analizowane efekty poszczególnych typów wsparcia nie są homogeniczne – różnią się w podgrupach wyróżnionych ze względu na płeć i wiek.
- Z punktu widzenia zmiany miejsca pracy (tj. większej mobilności), studia podyplomowe okazały się szczególnie użyteczne dla osób najmłodszych (50-54) oraz prowadzących własną działalność gospodarczą.
- Biorąc pod uwagę awans zawodowy i poprawę sytuacji finansowej, studia miały największy pozytywny wpływ na mężczyzn oraz osoby ze starszej grupy wiekowej (55-59).
- W mniejszym zakresie z efektów studiów podyplomowych skorzystały kobiety, co może wynikać z gorszego dopasowania tematyki studiów do wykonywanej pracy.

Wnioski

- Analiza skuteczności szkoleń wskazuje, że ich efekty zależą od tematyki.
- Szkolenia finansowo-księgowo okazały się przynieść przede wszystkim efekty finansowe. Przełożyły się również w niewielkim stopniu na dłuższą aktywność zawodową ich uczestników.
- Szkolenia informatyczne nie przynoszą żadnej wartości dodanej w porównaniu do innych szkoleń oferowanych w ramach działania 2.1.1. Jednocześnie wypadają znacznie gorzej w zestawieniu ze studiami podyplomowymi (o tematyce informatycznej).

Wnioski

- Studia podyplomowe i szkolenia mogą jedynie w niewielkim stopniu sprzyjać utrzymywaniu dłuższej aktywności na rynku pracy.
- W większości analizowanych grup obserwowany był wysoki udział osób utrzymujących aktywność zawodową (powyżej 90%) – niezależnie od typu wsparcia czy też jego tematyki.
- Wysoka aktywność badanych osób w wieku 50 lat i więcej najprawdopodobniej przede wszystkim ze specyfiki analizowanych grup (wszystkie osoby przystępując do projektu były aktywne zawodowo), a nie z oddziaływania projektów realizowanych w ramach PO KL.

Obszary dla rekomendacji

- Uwzględnienie w projektowanych interwencjach faktu zróżnicowania skuteczności wsparcia w grupie 50 plus, biorąc pod uwagę przynajmniej płeć i wyróżnione grupy wieku (np. na poziomie oceny projektów - analiza pod kątem: 1) uwzględnienia zróżnicowania wewnątrz grupy 50 plus; 2) doboru odpowiednich instrumentów diagnostycznych; 3) definiowanych odrębnych celów dla wyróżnionych grup).
- Dopasowanie instrumentów wsparcia do potrzeb i możliwości danej grupy wiekowej.
- Lepsza diagnoza i identyfikacja potrzeb w grupie kobiet, wśród których ogólna skuteczność wsparcia była niższa.

Obszary dla rekomendacji

- Analiza relatywnie niskiej skuteczności szkoleń informatycznych (zwłaszcza w porównaniu do studiów podyplomowych – być może ta formuła ma większy sens w tej grupie wiekowej).
- Szersza promocja korzyści podejmowania kształcenia w formie studiów podyplomowych w grupie 50+, ze wskazaniem możliwych efektów (związana zwłaszcza z większą mobilnością zawodową).
- Oferta studiów dla 60 latków.

Obszary dla rekomendacji

- Konieczność monitorowania efektów projektów w przekrojach tematycznych – potrzebne lepsze dane (precyzujące tematykę wsparcia), gromadzone w systemach monitorowania.
- Uwzględnienie w przyszłych badaniach efektów, grupy kontrolnej nieobjętej wsparciem (do rozważenia koordynacja z SHARE – *Program dla osób w wieku 50+ w Europie* – z ang. *The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe*).